

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Природничий факультет
Кафедра географії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГЕОГРАФІЯ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

ПП.2.03

Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014.07 Середня освіта (Географія)
Освітньо-професійна програма	014.07 Середня освіта (Географія та іноземна мова) 014.07 Середня освіта (Географія), туристсько-краєзнавча робота
Статус	Вибіркова дисципліна
Форма навчання	Денна
Семестровий контроль	Залік

Курс	4
Семестр	8
ECTS	3
Годин	90

РОЗПОДІЛ ГОДИН:

Аудиторні години				Самостійна робота		Тижнєве навантаження	
Лекції		Лабораторні /практичні				аудиторне	самостійна робота
денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма		
24	6	12	4	54	80	2/4	4

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

	Лекції	Практичні/лабораторні
ПІБ	Гринюк Тетяна Анатоліївна	Гринюк Тетяна Анатоліївна
Посада	доцент кафедри географії	доцент кафедри географії
Вчене звання	доцент кафедри географії	доцент кафедри географії
Науковий ступінь	кандидат географічних наук	кандидат географічних наук
Профіль викладача	https://fpgoe.npu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/%D0%93%D1%80%D0%B8%D0%BD%D1%8E%D0%BA-%D0%A2%D0%90.pdf ORCID 0000-0002-2170-2672	https://fpgoe.npu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/%D0%93%D1%80%D0%B8%D0%BD%D1%8E%D0%BA-%D0%A2%D0%90.pdf ORCID 0000-0002-2170-2672
e-mail	tetyanagrinnuk@gmail.com	tetyanagrinnuk@gmail.com

МЕТА КУРСУ:

Мета курсу полягає у формуванні у майбутніх вчителів географії системи спеціальних знань з проблем розвитку та сучасного стану міжнародних економічних відносин на основі вивчення географічних закономірностей взаємодії національних економік, транснаціональних суб'єктів та міжнародних економічних організацій у сферах міжнародного обміну товарами, руху факторів виробництва та формування міжнародної економічної політики держав в сучасних умовах глобалізації з урахуванням викликів часу.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОСТІ:

Результати навчання	Компетентності
Знати: – Понятійно-термінологічний апарат, що застосовується в світовій економічній/господарській практиці; – основні риси та структуру світового господарства, відображенням результативності якого є міжнародні відносини та їх окремі форми в системі світової економіки; Вміти: – творчо аналізувати стан системи міжнародних економічних відносин, визначати тенденції та проблеми їх розвитку;	Соціально-особистісні – дозволяють покращити здатність розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей, держав та природи (принципи біоетики), - здатність учитися, - креативність, здатність до системного мислення, - екологічна грамотність; - мультикультурність тощо. Інтегральна компетентність формує здатність ставити та розв'язувати науково-дослідницькі та практичні завдання в сфері

– аналізувати економічні відносини України з державами міжнародного світового та регіонального співтовариства, у тому числі, у контексті війни РФ в Україні.	міжнародних економічних відносин та системі економіки світу для різних рівнів господарських зв'язків; узагальнювати навички пошуку новітньої інформації, необхідної для здійснення експертності у сфері світової економіки та прогнозування розвитку глобальних, регіональних, міждержавних економічних процесів; здійснювати професійну підготовку здобувачів вищої освіти.
Знати: – структуру міжнародних економічних відносин; – сутність міжнародних економічних відносин, їх значення й еволюцію, чинники і рівні розвитку, особливості дії законів і принципів; – загальні закономірності розвитку міжнародних економічних відносин, форми прояву цих закономірностей у різних секторах, транснаціональних суб'єктах (ТНК, ТНБ) і регіонах, інтеграційних об'єднаннях, економічних союзах та окремих державах світового господарства. Вміти: – аналізувати динамічні якісні зміни у розвитку міжнародних економічних відносин; – давати оцінку поточним міжнародним економічним подіям; – визначати показники обсягів, динаміки, результативності та ефективності міжнародних торговельних, інвестиційних, валютно-фінансових та інших типів відносин на різних рівнях економічного циклу.	Загальнонаукові та загально-професійні – репрезентують базові знання в галузі, необхідні для освоєння загальнопрофесійних дисциплін; – володіння культурою мислення, здатність до узагальнення та аналізу сприйняття інформації; – засвоєння фундаментальних наукових суспільно-географічних знань на основі фактів, понять, закономірностей, законів, парадигм, гіпотез, що сприяють формуванню наукової картини світу через пізнання міжнародних економічних процесів та відносин на основі розуміння економічних закономірностей та законів; – володіння загально-науковими та спеціальними методами суспільно-географічних досліджень, – формування цілісної географічної картини світу на основі принципів міждисциплінарності та полікультурності, пізнання різноманіття географічного простору, структурованого за рівнем його організації;
Знати: – основні механізми регулювання й управління розвитком міжнародних економічних відносин на національному, інтернаціональному та глобальному рівнях; – стан і перспективи сучасних інтеграційних процесів. – особливості участі України в міжнародних економічних відносинах з урахуванням контексту війни. Вміти: – аналізувати стан зовнішньо-торговельної, валютної, фінансово-кредитної та виробничо-інвестиційної політики України і держав світу; – характеризувати сучасний стан, проблеми та перспективи участі України в міжнародних блоках і угрупованнях;	Спеціалізовано-професійні – відображують здатність використовувати професійно профільовані знання, уміння й навички в галузі фундаментальних розділів географії для дослідження суспільно- та економіко-географічних явищ і процесів; Науково-дослідницькі – вміти використовувати набуті знання для формування власної експертності з питань розвитку різних форм МЄВ на основі новітньої міжнародної статистичної та аналітичної інформації: міжнародні торговельні відносини (торгівля товарами та торгівля послугами), міжнародні кредитно-фінансові відносини, міжнародне науково-технічне співробітництво та інвестиційна діяльність; міжнародні валютні відносини; міжнародні транспортні відносини; міжнародні туристичні відносини тощо;

– аналізувати перспективи подальшої економічної сегментації світу з урахуванням етики нового воєнного та повоєнного економічного порядку.	– вміти використовувати набуті знання з метою формування власної експертності щодо місця та ролі України як сегменту економіки світу з урахуванням етики нового воєнного та повоєнного економічного порядку; оцінювати значення євроінтеграційних процесів для перспектив побудови системи міжнародних економічних відносин на нових засадах.
---	---

ПЕРЕДУМОВИ ДО ВИВЧЕННЯ:

Основи теорії суспільної географії, географія світового господарства, регіональна економічна і соціальна географія, географія населення.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ:

Метод навчання – це спосіб упорядкованої взаємозв’язаної діяльності викладача і студентів, спрямованої на вирішення завдань освіти. З боку викладача це різноманітні спроби, які допомагають студентам засвоїти програмний матеріал, сприяють активізації навчального процесу, з боку студентів – це набуття навчальних компетентностей.

Під час викладання дисципліни “Гідрологія” викладач застосовує наступні методи навчання:

- за джерелом передачі та характером сприйняття інформації: словесні методи (лекція, пояснення, відповіді на запитання, дискусія), наочні (ілюстрація, демонстрація, робота з картами), практичні.
- за розв’язком основних дидактичних завдань: набуття знань; формування вмінь та навичок; застосування знань; застосування творчої діяльності; засвоєння знань; перевірка знань.
- за характером пізнавальної діяльності в процесі засвоєння змісту дисципліни: пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; дослідницький; евристичний.
- за поєднанням методів: інформаційно-повідомлюваний і виконуваний; пояснювальний і репродуктивний; інструктивно-практичний і продуктивно-практичний; пояснювально-спонукальний і частково-пошуковий; спонукальний і пошуковий.

Позааудиторна діяльність – самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів, яка реалізується за допомогою самостійних дій, що вимагають розумових і вольових зусиль і закінчуються конкретними результатами. Вона охоплює підготовку до лекцій (опанування пройденого на попередніх лекціях матеріалу для адекватного розуміння наступного матеріалу); підготовку до лабораторних занять та, за потреби, виконання лабораторних робіт у позааудиторний час; підготовку й написання індивідуальних навчально-дослідних завдань на запропоновану викладачем тему або підготовку презентації в електронній формі; підготовку до складання заліку (у письмовій або електронній формі – дистанційне навчання).

Дистанційне навчання – це сукупність технологій, що забезпечують доставку студентам певного обсягу навчального матеріалу, інтерактивна взаємодія студентів і викладача в процесі навчання, надання студентам можливості самостійної роботи з освоєння досліджуваного матеріалу, а також у процесі навчання. Основою є використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, які дають змогу навчатися на відстані за відсутності викладача. В інтерактивному режимі студент отримує від викладача необхідні матеріали, відповідає на запитання під час дистанційного тестування, надсилає виконані завдання.

Консультації з навчальної дисципліни можуть проводитися в день проведення лекцій і лабораторних занять, за попередньою домовленістю або у визначений день (згідно з графіком консультацій, складеним на кафедрі).

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА ПОБУДОВА КУРСУ:

Теми лекцій	Теми практичних	Самостійна робота	Оцінювання
Змістовий модуль I. Географія міжнародних економічних відносин			
Тема 1. Теоретичні засади міжнародних економічних відносин (МЕВ). Еволюція формування МЕВ і системи світового господарства. Світові ринки товарів та послуг	Тема 1. Передумови економічного розвитку та сутність міжнародних економічних відносин.	Монополізація світового ринку товарів та послуг.	Прес-реліз, географічний диктант, презентації, реферат, МКР
Тема 2. Міжнародна торгівля як провідна форма системи МЕВ. Торговельні товарні відносини, їх специфіка та географія	Тема 2. Міжнародна торгівля як форма МЕВ. Міжнародна торгівля товарами.	Товарна структура світової торгівлі: динаміка попередніх десятиліть, тенденції і перспективи. Торговельні санкції.	
Тема 3. Міжнародні торговельні відносини у сфері послуг, особливості їх структури, розвитку та географія в державах світу	Тема 3. Міжнародна торгівля послугами.	«Умови торгівлі» України на світових ринках з урахуванням поточних контекстів.	
Тема 4. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини, специфіка розвитку та географія. Міжнародна інвестиційна діяльність.	Тема 4. Валютно-фінансові відносини.	Міжнародні фінансові центри та тенденції їх розвитку. Офшорні зони: причини, тенденції, наслідки розвитку.	
Тема 5. Міжнародні трудові відносини, міграція робочої сили та їх географія. Міжнародне виробниче співробітництво та науково-технічний обмін.	Тема 5. Міжнародна міграція робочої сили. Міжнародний науково-технологічний обмін.	Міжнародні товарні біржі. Міжнародні товарні аукціони. Міжнародні тендери (торги) та виставки/ярмарки.	
Тема 6. Регулювання МЕВ та міжнародні економічні організації у багатосторонньому співробітництві з урахуванням контексту війни.	Тема 6. Інтеграційні процеси в світовому господарстві.	Транснаціональні корпорації та транснаціональні банки як суб'єкти МЕВ. Ціноутворення на світовому ринку. Глобальні проблеми МЕВ.	

ОЦІНЮВАННЯ:

Оцінювання ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання, яка передбачає:

1. Тестування або диктант (max 3-6 балів за кожне тестування) – на лабораторному/практичному занятті та після завершення теми на лекційному.

- Політика навчальної дисципліни визначається системою вимог, які викладач репрезентує здобувачам вищої освіти та вибудовується з урахуванням норм законодавства України щодо академічної доброчесності, Статуту, Кодексу академічної доброчесності УДУ імені Михайла Драгоманова.

Розподіл балів, які отримують студенти													
Поточне тестування та самостійна робота													Сума
Модуль №1													
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	МК	100
6	7	6	7	6	6	6	6	6	6	6	6	26	
Сума балів	Оцінка ECTS	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів											
90-100	A	Студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення рекомендованих навчальних і наукових першоджерел, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, логічно мислить і будує відповідь, демонструє високий рівень засвоєння практичних умінь та навичок.											
80-89	B	Студент добре засвоїв теоретичний матеріал і добре знає зміст навчальної дисципліни, основні положення рекомендованих навчальних і наукових першоджерел, логічно мислить і будує відповідь, демонструє вміння і навички використання теоретичних знань для розв'язання практичних завдань, але припускається неточностей і помилок.											
70-79	C	Студент опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується у рекомендованих навчальних і наукових першоджерелах, логічно мислить і будує відповідь, демонструє вміння і навички використання теоретичних знань для розв'язання практичних завдань, але відповідає недостатньо аргументовано, логічно і послідовно.											
65-69	D	Студент має посередні знання навчального матеріалу, слабо орієнтується у рекомендованих навчальних і наукових першоджерелах, порушує логіку і послідовність відповіді, припускається суттєвих неточностей і помилок, слабо застосовує теоретичні знання при розв'язанні практичних завдань.											
60-65	E	Студент має посередні знання навчального матеріалу, погано орієнтується у рекомендованих навчальних і наукових першоджерелах, відповідає непереконливо, припускається суттєвих неточностей і помилок, плутає поняття, погано вміє застосовувати теоретичні знання при розв'язанні практичних завдань.											
35-59	FX	Студент не опанував навчальним матеріалом дисципліни, майже не орієнтується у рекомендованих навчальних і наукових першоджерелах, відповідає непереконливо, припускається суттєвих неточностей і помилок, не вміє застосовувати теоретичні знання при розв'язанні практичних завдань.											
00-34	F	Студент не знає значну частину навчального матеріалу і має фрагментарні знання теоретичного матеріалу, не орієнтується у рекомендованих навчальних і наукових першоджерелах, не має практичних вмінь і навичок розв'язання практичних завдань.											

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C	добре	
65-69	D	задовільно	
60-64	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі *заліку*, поточна успішність з дисципліни оцінюється від 0 до 100 балів включно. Студент одержує залік, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів. Якщо студент протягом семестру набрав від 0 до 34 балів, він має можливість пройти повторне вивчення навчальної дисципліни відповідно до порядку, визначеного в університеті і перескласти підсумковий контроль на загальних підставах

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ:

Основна:	- Патика Н.І., Мартинюк О.В., Кучеренко Д.Г. Навчальний посібник. Центр навчальної літератури, 2022. - Міжнародні економічні відносини. Посібник за ред. Ю.Козак. Центр навчальної літератури, 2020. - Міжнародні економічні відносини: підручник / За редакцією А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 602 с. - Світова економіка : підручник / За редакцією А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 349 с. - Войтко С.В. Міжнародна торгівля. Навчально-методичний комплекс. К.,КПІ, 2022 - Міжнародна економіка : навч. посібник / Козак Ю. Г., Лук'яненко Д. Г., Макогон Ю. В. та ін. – Вид. 2-ге, перероб. та доп. – Київ : Центр навчальної літератури, 2004. – 672 с. - Козак Ю.Г. Міжнародна торгівля. Навчальний посібник. ЦУЛ, 2019.	Допоміжна:	- Лебедева О., Білоцерківець В., Завгородня О. Міжнародна економіка. Підручник. ЦНУ, 2019. - Шкарлет С. Міжнародні економічні відносини та менеджмент в умовах посилення глобалізаційних процесів, ЦУЛ, 2019. - Організація об'єднаних націй: http://www.un.org - World Urbanization Prospects: http://esa.un.org/unpd/wup/ - Міжнародна організація праці (МОП): http://www.ilo.org - Міжнародна організація з міграції (МОМ): http://www.iom.org - Всесвітня організація з охорони здоров'я: http://www.who.org - Світовий банк: http://www.worldbank.org - Світова книга фактів ЦРУ США: http://www.cia.gov/librari/publications/the-world-factbook/ - Продовольча та сільськогосподарська організація ООН: http://www.fao.org - Конференція ООН з торгівлі і розвитку: http://www.unctad.org

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Вивчення навчальної дисципліни “Географія міжнародних економічних відносин” потребує: відвідування лекцій та лабораторних занять; підготовки до лабораторних занять; виконання всіх завдань згідно з навчальним планом; роботи в інформаційних джерелах; опрацювання рекомендованої основної та додаткової літератури, а також картографічного матеріалу, комп’ютерних файлів тощо. Підготовка та участь в аудиторних заняттях передбачає ознайомлення з програмою навчальної дисципліни й питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення конспектів лекцій, а також матеріалів, викладених у підручниках, довідниках, науковій літературі, атласах, виробничих звітах, та електронних матеріалів тощо. Виконання практичних та індивідуальних завдань повинно за формою та змістом відповідати вимогам, що висуваються до вирішення відповідного завдання, свідчити про його самостійність, відсутність ознак повторюваності та плагіату. Присутність студентів на аудиторних заняттях обов’язкова; важливою також є їхня участь в обговоренні всіх питань теми. Пропущені заняття потрібно відпрацювати. Це ж стосується студентів, які не виконали необхідні завдання. Слід дотримуватись певних правил поведінки на заняттях (не запізнюватись на заняття; вимикати мобільні телефони). Отже, здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, бути зваженим, уважним та дотримуватися дисципліни й часових параметрів навчального процесу. Студент повинен знати, що викладання запропонованої навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності - сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових досягнень. Порушеннями академічної доброчесності вважають таке: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ’єктивне оцінювання. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності.